رویش روان شناسی، سال۱۵، شماره ۸، شماره پیاپی ۱۲۵، آبان ۱۴۰۵
Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal(RRJ),15(8), 2026

پیش‌بینی احساس تنهایی در دانشجویان بر اساس صفات تاریک شخصیت و سبک‌های دلبستگی با نقش واسطه‌ای انعطاف‌پذیری روان‌شناختی

Prediction of Loneliness in University Students Based on Dark Personality Traits and Attachment Styles: The Mediating Role of Psychological Flexibility

زهرا خلیل زاده
گروه روانشناسی بالینی، واحد مرند، دانشگاه آزاد اسلامی، مرند، ایران.
ابوالفضل نشاطی (نویسنده مسئول)
گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد مرند، دانشگاه آزاد اسلامی، مرند، ایران.

Zahra Khalilzadeh
Department of Clinical Psychology, Mara.C., Islamic Azad University, Marand, Iran.
Abolfazl Neshati *
Department of Physical Education and Sports Sciences, Mara.C., Islamic Azad University, Marand, Iran. abolfazl.neshati@iau.ir

چکیده

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی احساس تنهایی در دانشجویان بر اساس صفات تاریک شخصیت و سبک‌های دلبستگی با نقش واسطه‌ای انعطاف-پذیری روان‌شناختی انجام شد. پژوهش حاضر توصیفی- همبستگی از نوع تحلیل مسیر بود. جامعه آماری پژوهش شامل دانشجویان دانشگاه آزاد مرند در سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴ بود. به روش نمونه‌گیری در دسترس، نمونه‌ای به تعداد ۳۰۴ نفر انتخاب و در مطالعه شرکت کردند. ابزارهای این پژوهش شامل نسخه سوم مقیاس احساس تنهایی (UCLA-LS3، راسل، ۱۹۹۶)، پرسشنامه سه‌گانه تاریک شخصیت (DTQ، جانسون و وبستر، ۲۰۱۰)؛ سیاهه سبک‌های دلبستگی (AAI، سیمپسون، ۱۹۹۰)، و پرسشنامه پذیرش و عمل - نسخه دوم (AAQ-II، باند و همکاران، ۲۰۱۱) بودند. داده‌ها با استفاده از روش تحلیل مسیر تجزیه و تحلیل شدند. نتایج حاکی از برازش مناسب مدل بود. یافته‌ها نشان داد که سه‌گانه تاریک شخصیت و سبک دلبستگی ایمن و ناایمن اجتنابی توانستند به صورت غیرمستقیم و از طریق متغیر واسطه‌ای انعطاف‌پذیری روان‌شناختی، احساس تنهایی در دانشجویان را پیش‌بینی کنند (p‹۰/۰۰۱). این نتایج نشان می‌دهد که صفات تاریک شخصیت و دلبستگی اجتنابی با کاهش انعطاف‌پذیری روان‌شناختی، احساس تنهایی را افزایش می‌دهند، در حالی‌که دلبستگی ایمن از طریق تقویت این ظرفیت، به کاهش تنهایی منجر می‌شود. انعطاف‌پذیری روان‌شناختی به‌عنوان یک سازوکار واسطه‌ای مهم، نحوه تأثیر ویژگی‌های شخصیتی و الگوهای دلبستگی بر تجربه تنهایی را توضیح می‌دهد.

واژه‌های کلیدی: *صفات تاریک شخصیت، سبک‌های دلبستگی، انعطاف-پذیری روان‌شناختی، احساس تنهایی.*

Abstract

This study aimed to predict loneliness among university students based on dark personality traits and attachment styles, with psychological flexibility as a mediating variable. The present research adopted a descriptive–correlational design using path analysis. The statistical population consisted of students of Islamic Azad University of Marand during the 2024–2025 academic year, from whom a sample of 304 participants was selected through convenience sampling and included in the study. The research instruments included the UCLA Loneliness Scale (Version 3; Russell, 1996), the Dark Triad Personality Questionnaire (DTQ; Jonason & Webster, 2010), the Attachment Style Inventory (AAI; Simpson, 1990), and the Acceptance and Action Questionnaire–II (AAQ-II; Bond et al., 2011). Data were analyzed using path analysis, and the results indicated a good fit of the proposed model. The findings showed that dark personality traits as well as secure and avoidant insecure attachment styles were able to predict students' loneliness indirectly through the mediating role of psychological flexibility ($p < .001$). Specifically, dark personality traits and avoidant attachment increased loneliness by reducing psychological flexibility, whereas secure attachment decreased loneliness by enhancing this capacity. Overall, psychological flexibility emerged as an important mediating mechanism explaining how personality characteristics and attachment patterns influence the experience of loneliness.

Keywords: *Dark Personality Traits, Attachment Styles, Psychological Flexibility, Loneliness.*

نوع مقاله: پژوهشی | **دریافت:** اردیبهشت ۱۴۰۵ | **پذیرش:** تیر ۱۴۰۵ | **ویرایش نهایی:** آبان ۱۴۰۵

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-08]

مقدمه

در دوران دانشجویی تغییرات متعددی مانند شکل‌گیری هویت فردی و اجتماعی، توسعه مهارت‌های ارتباطی، تصمیم‌گیری‌های مهم در زمینه تحصیل و شغل آینده، و نیز تحمل فشارهای تحصیلی و اقتصادی سازگار برای دانشجویان اتفاق می‌افتد. در چنین فضایی، بسیاری از دانشجویان ممکن است با احساساتی پیچیده و گاه متناقض از قبیل اضطراب، استرس، تردید نسبت به خود، ترس از شکست، سردرگمی در مورد آینده و احساس بی‌پناهی مواجه گردند (شنگیائو[1] و همکاران، ۲۰۲۴). یکی از چالش‌های روانی عمده در این دوران، احساس تنهایی[2] است؛ احساسی که می‌تواند به‌طور چشمگیری سلامت روان، کیفیت روابط اجتماعی و عملکرد تحصیلی آنان را تحت تأثیر قرار دهد (وو[3] و همکاران، ۲۰۲۴). احساس تنهایی به‌طور کلی حالتی ناخوشایند، آزاردهنده و عاطفی است که از ادراک شکاف میان روابط اجتماعی مطلوب فرد و روابط اجتماعی واقعی او ناشی می‌شود. به بیان دیگر، زمانی که فرد احساس کند از نظر کمّی یا کیفی در ارتباط با دیگران در وضعیت رضایت‌بخشی قرار ندارد، نوعی احساس جدایی و گسست درونی در او شکل می‌گیرد (گولدمن[4] و همکاران، ۲۰۲۴). این احساس الزاماً به معنای نبود دیگران در اطراف فرد نیست؛ چراکه ممکن است فرد در میان جمع یا حتی در روابط نزدیک خود نیز احساس تنهایی کند. بنابراین، ریشه این تجربه نه در تعداد روابط، بلکه در کیفیت ارتباط، میزان درک متقابل و احساس تعلق و پذیرش نهفته است (کایروان[5] و همکاران، ۲۰۲۵). احساس تنهایی در دانشجویان با پیامدهای گسترده‌ای از جمله افسردگی، اضطراب، کاهش عزت‌نفس، احساس پوچی، افت انگیزه تحصیلی، کناره‌گیری اجتماعی، مشکلات جسمانی و حتی گرایش به رفتارهای پرخطر و خودآسیب‌رسان مرتبط است (گیگیا[6] و همکاران، ۲۰۲۴).

احساس تنهایی پدیده‌ای چندبعدی است که عوامل مختلفی در شکل‌گیری و تداوم آن نقش دارند. یکی از مهم‌ترین این عوامل، صفات تاریک شخصیت است (پو و گان[7]، ۲۰۲۵). صفات تاریک شخصیت مفهومی است که بر پایه سه ویژگی شخصیتی نسبتاً هم‌پوش و در عین حال متمایز بنا شده است که تحت عنوان سه‌گانه تاریک شخصیت[8] شناخته می‌شوند یعنی، خودشیفتگی[9]، ماکیاولیسم[10] و سایکوپاتی[11] (ریکو بوردرا[12] و همکاران، ۲۰۲۵). خودشیفتگی به تمایل فرد برای بزرگ‌نمایی خود، احساس برتری و نیاز افراطی به تحسین دیگران اشاره دارد (فینچ و کیلی[13]، ۲۰۲۴). ماکیاولیسم ویژگی‌ای است که با رفتارهای حساب‌گرانه، تمایل به کنترل دیگران، بی‌اعتمادی و بهره‌گیری از فریب و دست‌کاری برای رسیدن به اهداف شخصی شناخته می‌شود (خان[14] و همکاران، ۲۰۲۵). سایکوپاتی نیز با ویژگی‌هایی چون تکانشگری، سردی هیجانی، بی‌احساسی، و بی‌توجهی به هنجارهای اجتماعی همراه است (اوبارادکا و خانگانبا[15]، ۲۰۲۴). هر سه صفت مذکور با نوعی خودمحوری و بی‌توجهی به دیگران مشخص می‌شوند و در روابط میان‌فردی به بی‌ثباتی، تعارض و فاصله عاطفی منجر می‌گردند (فورنهام و کوپلو[16]، ۲۰۲۴). از آنجا که احساس تنهایی تا حد زیادی به کیفیت روابط بین‌فردی وابسته است، می‌توان انتظار داشت که صفات تاریک شخصیت در افزایش این احساس نقش داشته باشند. افراد دارای سطح بالایی از این صفات، معمولاً در برقراری و حفظ روابط عاطفی پایدار و عمیق ناتوان هستند (گائو و فانگ[17]، ۲۰۲۵). پژوهش‌ها نشان می‌دهند فرد خودشیفته در ظاهر شاید محبوب باشد اما به دلیل فقدان همدلی و تمرکز بر خود، در روابطش احساس رضایت نکند و احساس تنهایی داشته باشد و فرد ماکیاولیست به علت تمایل به بهره‌کشی از دیگران، روابطش را بر اساس بی‌اعتمادی و کنترل بنا می‌نهد که در نهایت منجر به انزوای عاطفی می‌شود

1 Shengyao
2 loneliness
3 Wu
4 Goldman
5 Kirwan
6 Ghiggia
7 Pu & Gan
8 Dark Triad
9 narcissism
10 machiavellianism
11 psychopathy
12 Rico-Bordera
13 Finch & Kealy
14 Khan
15 Ubaradka & Khanganba
16 Furnham & Cuppello
17 Gao & Fang

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-08]

(اومر[1] و همکاران، ۲۰۲۴). همچنین رین هارد[2] و همکاران (۲۰۲۲) بیان کردند فرد سایکوپات، به‌دلیل بی‌توجهی به احساسات دیگران و رفتارهای تکانشی، معمولاً از سوی اطرافیان طرد شده و در نتیجه احساس تنهایی بیشتری را تجربه می‌کند.

علاوه بر ویژگی‌های شخصیتی، الگوهای دلبستگی نیز نقش تعیین‌کننده‌ای در تجربه روابط اجتماعی و احساس تنهایی ایفا می‌کنند (بوراوسکی[3] و همکاران، ۲۰۲۲). سبک‌های دلبستگی[4] که ریشه در نظریه دلبستگی جان بالبی دارند، به الگوهای درونی‌ای اشاره دارند که افراد بر اساس تجربه‌های اولیه با مراقبان خود در دوران کودکی شکل می‌دهند. این الگوها نحوه ادراک فرد از خود و دیگران و چگونگی برقراری روابط صمیمانه در بزرگسالی را تحت تأثیر قرار می‌دهند (ساگون[5] و همکاران، ۲۰۲۳). دلبستگی در بزرگسالی معمولاً در سه سبک کلی دلبستگی ایمن، دلبستگی اضطرابی و دلبستگی اجتنابی دسته‌بندی می‌شود. افراد دارای سبک دلبستگی ایمن معمولاً دید مثبتی از خود و دیگران دارند، احساس ارزشمندی می‌کنند، از صمیمیت نمی‌هراسند و قادرند در مواقع نیاز از دیگران کمک بخواهند یا حمایت عاطفی ارائه دهند (کامنت[6] و همکاران، ۲۰۲۴). افراد با دلبستگی اضطرابی معمولاً ترس شدیدی از طرد شدن دارند، به تأیید دیگران وابسته‌اند و در روابطشان بیش از حد نیازمند توجه و اطمینان هستند. این افراد اغلب دچار نوسانات هیجانی و نگرانی از دست دادن روابط می‌شوند که می‌تواند احساس تنهایی را تشدید کند (فالگارس[7] و همکاران، ۲۰۲۴). در مقابل، افراد دارای دلبستگی اجتنابی تمایل دارند از صمیمیت و وابستگی اجتناب کنند، احساسات خود را سرکوب کنند و از تعاملات نزدیک دوری جویند تا از آسیب‌های احتمالی مصون بمانند (نوتاگ[8] و همکاران، ۲۰۲۲). میکولینسر[9] و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهش خود بیان کردند که سبک‌های دلبستگی به ویژه دلبستگی‌های ناایمن می‌توانند به‌طور مستقیم با احساس تنهایی ارتباط داشته باشند.

از آنجا که صفات تاریک شخصیت و سبک‌های دلبستگی لزوماً به‌طور مستقیم و خطی به احساس تنهایی منجر نمی‌شوند، احتمال دارد این رابطه از طریق سازوکارهای درون‌فردی مانند انعطاف‌پذیری روان‌شناختی[10] تبیین شود؛ زیرا روشن می‌کند این ویژگی چگونه می‌تواند شدت یا جهت اثر صفات شخصیتی و الگوهای دلبستگی بر احساس تنهایی را مشخص کند و به فهم دقیق‌تر سازوکارهای زیربنایی منجر شود (تیبورگ[11] و همکاران، ۲۰۲۴). این مفهوم به توانایی فرد برای حضور آگاهانه در لحظه حال، پذیرش تجربه‌های درونی ناخوشایند و انتخاب رفتارهایی هماهنگ با ارزش‌های شخصی خود، صرف‌نظر از شرایط بیرونی یا هیجانات درونی، اشاره دارد (مالو[12] و همکاران، ۲۰۲۴). به بیان دیگر، انعطاف‌پذیری روان‌شناختی به فرد کمک می‌کند تا در مواجهه با موقعیت‌های دشوار، به‌جای اجتناب یا واکنش‌های تکانشی، رفتارهایی سازگارانه و آگاهانه از خود نشان دهد (گلاستر[13] و همکاران، ۲۰۲۱). پژوهش‌ها نشان داده‌اند که این ویژگی نقش محافظتی مهمی در برابر مشکلات روانی از جمله اضطراب، افسردگی و استرس دارد. افرادی که از انعطاف‌پذیری روان‌شناختی بالاتری برخوردارند، در مدیریت احساسات منفی، مواجهه با ناکامی‌ها، و برقراری روابط سازگارانه موفق‌تر عمل می‌کنند (الام و موهانتی[14]، ۲۰۲۳). در مقابل، انعطاف‌ناپذیری روان‌شناختی که با اجتناب از تجربه‌های ناخوشایند و واکنش‌های هیجانی غیرسازگارانه همراه است، می‌تواند احساس تنهایی را تشدید کند؛ زیرا فرد را از تعاملات مؤثر و واقع‌گرایانه با دیگران بازمی‌دارد (اونگ[15] و همکاران، ۲۰۲۴). کالوو[16] و همکاران (۲۰۲۲) در پژوهش خود بیان کردند که سبک‌های دلبستگی ناایمن اضطرابی و اجتنابی با افزایش انعطاف‌ناپذیری روان‌شناختی ارتباط دارند که باعث کاهش بهزیستی روان‌شناختی می‌شوند. همچنین مطالعه ممتازی و همکاران (۱۴۰۳) نشان داد که ابعاد مرضی شخصیت می‌توانند سبب تضعیف انعطاف‌پذیری روانشناختی شوند.

در مجموع، احساس تنهایی در دانشجویان پدیده‌ای چندعاملی است که تحت تأثیر صفات تاریک شخصیت، سبک‌های دلبستگی و میزان انعطاف‌پذیری روان‌شناختی قرار دارد؛ با این حال، اغلب پژوهش‌ها این متغیرها را به‌صورت جداگانه بررسی کرده و کمتر به نقش

1 Umar
2 Reinhard
3 Borawski
4 attachment styles
5 Sagone
6 Comte
7 Falgares
8 Nottage
9 Mikulincer
10 psychological flexibility
11 Tilburg
12 Malo
13 Gloster
14 Alam & Mohanty
15 Ong
16 Calvo

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-08]

میانجی‌گری انعطاف‌پذیری روان‌شناختی در ارتباط میان صفات تاریک و سبک‌های دلبستگی با احساس تنهایی پرداخته‌اند. از این‌رو، خلأ مهمی در تبیین سازوکارهای روان‌شناختی مؤثر بر تنهایی دانشجویان وجود دارد و مسئله اصلی پژوهش حاضر نیز شناسایی این الگوهای ارتباطی بین این متغیرها است. انجام این پژوهش از آن جهت اهمیت دارد که می‌تواند به فهم دقیق‌تر عوامل تقویت‌کننده یا کاهش‌دهنده تنهایی منجر شود و از نظر کاربردی، راهنمای مداخلات آموزشی و مشاوره‌ای برای ارتقای سلامت روان، بهبود روابط بین‌فردی و افزایش سازگاری دانشجویان در محیط دانشگاه باشد. بنابراین این پژوهش با هدف پیش‌بینی احساس تنهایی در دانشجویان بر اساس صفات تاریک شخصیت و سبک‌های دلبستگی با نقش واسطه‌ای انعطاف‌پذیری روان‌شناختی انجام شد.

روش

پژوهش حاضر توصیفی ـ همبستگی از نوع تحلیل مسیر بود. جامعه آماری شامل دانشجویان دانشگاه آزاد مرند در سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴ بود. حجم نمونه بر اساس فرمول کلاین (۲۰۲۳) تعیین شد و به روش نمونه‌گیری در دسترس، ۳۰۴ نفر به‌عنوان نمونه انتخاب گردیدند. ملاک‌های ورود شامل رضایت آگاهانه برای شرکت در پژوهش، نداشتن اختلالات روان‌پزشکی حاد، دانشجو بودن، رده سنی بین ۱۸ تا ۴۰ سال و عدم مراجعه به متخصص روان‌شناسی یا روان‌پزشکی طی یک سال گذشته بود. همچنین، عدم تمایل به ادامه همکاری، ناقص‌بودن پرسشنامه‌ها و وجود داده‌های پرت به‌عنوان ملاک‌های خروج در نظر گرفته شد. پیش از آغاز مطالعه، اهداف، مراحل اجرا و شیوه استفاده از اطلاعات برای شرکت‌کنندگان تشریح شد و مشارکت آنان کاملاً داوطلبانه بود. به افراد اطمینان داده شد که اطلاعات آنان محرمانه خواهد بود و داده‌ها صرفاً در راستای اهداف پژوهش و به‌صورت کلی گزارش خواهند شد. در نهایت، داده‌های جمع‌آوری‌شده با استفاده از تحلیل مسیر و از طریق نرم‌افزارهای SPSS نسخه ۲۷ و AMOS نسخه ۲۴ مورد تحلیل قرار گرفت.

ابزار سنجش

نسخه سوم مقیاس احساس تنهایی (UCLA-LS3)[1]: این مقیاس توسط راسل (۱۹۹۶) با ۲۰ ماده در یک عامل تدوین و اعتباریابی شده است. این مقیاس در قالب طیف لیکرت ۴ گزینه‌ای (هرگز=۱ تا همیشه=۴) نمره‌گذاری می‌شود؛ حداقل و حداکثر نمره در این مقیاس ۲۰ و ۸۰ است که نمرات بالا نشان‌دهنده احساس تنهایی بیشتر است. روایی همگرا با مقیاس تنهایی افتراقی ۰/۷۲-، ضریب روایی واگرا با مقیاس تعاملات اجتماعی ۰/۶۸- و پایایی به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۹ گزارش شده است (راسل، ۱۹۹۶). در ایران، روایی سازه به روش تحلیل عاملی تأییدی نشان داد که این مقیاس دارای یک ساختار تک‌عاملی است و از برازش مطلوب برخوردار است و همه ماده‌ها بار عاملی بیشتر از ۰/۴۰ داشتند؛ پایایی به روش آلفای کرونباخ ۰/۹۰ محاسبه شده است (زارعی و همکاران، ۲۰۱۶). در پژوهش حاضر همسانی درونی از طریق آلفای کرونباخ ۰/۸۹ به دست آمد.

مقیاس سه صفت شخصیت تاریک[2] **(DTDDS)**: مقیاس شخصیت تاریک توسط جانسون و وبستر[3] (۲۰۱۰) تهیه شده و شامل ۱۲ عبارت است که به‌منظور سنجش سه صفت تاریک شخصیت، یعنی ماکیاولیسم، سایکوپاتی و خودشیفتگی طراحی شده است. پاسخ‌دهندگان باید هر گویه را در طیف لیکرت ۹ درجه‌ای از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۹ (کاملاً موافقم) ارزیابی کنند؛ به‌طوری که نمره بالاتر بیانگر شدت بیشتر آن صفت در فرد خواهد بود. امتیاز مربوط به هر بعد می‌تواند در بازه‌ای بین ۴ تا ۳۶ قرار گیرد. زیرفرم‌های این ابزار همبستگی قوی با پرسشنامه‌های اختصاصی سنجش خودشیفتگی، ماکیاولیسم و سایکوپاتی داشته‌اند. ضریب پایایی بازآزمایی در فاصله زمانی سی روز برای کل مقیاس ۰/۸۹، برای مؤلفه ماکیاولیسم ۰/۸۶، برای سایکوپاتی ۰/۷۶ و برای خودشیفتگی ۰/۸۷ گزارش شده است. روایی سازه مقیاس نیز با بهره‌گیری از تحلیل عاملی تأییدی برای عوامل ماکیاولیسم، سایکوپاتی و خودشیفتگی به ترتیب برابر با ۰/۶۸، ۰/۷۱ و ۰/۷۳ تأیید گردیده است (جانسون و وبستر، ۲۰۱۰). روایی ابزاری توسط تحقیقات قبلی و ارزیابی اساتید دانشگاه ایران مورد تأیید قرار گرفته و پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای ماکیاولیسم، سایکوپاتی و خودشیفتگی به ترتیب ۰/۷۵، ۰/۶۸ و ۰/۶۹ گزارش شده است (بشرپور و شفیعی، ۱۳۹۴). در این پژوهش ضرایب آلفای کرونباخ خرده مقیاس‌های خودشیفتگی ۰/۷۹، ماکیاولیسم ۰/۸۲ و جامعه‌ستیزی ۰/۸۷ به دست آمد.

1 UCLA Loneliness Scale Version 3
2 Scale Dark personality triad traits
3 Jonason & Webster

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-08]

سیاهه سبک‌های دلبستگی[1] (AAI): این سیاهه توسط سیمپسون[2] (۱۹۹۰) ساخته شده است و شامل ۱۳ جمله در مقیاس لیکرتی است که شرکت‌کننده در پاسخ به هر سوال باید یکی از گزینه‌های طیف ۵ درجه‌ای (از کاملاً موافق= ۵ تا کاملاً مخالف= ۱) را انتخاب کند. از این ۱۳ جمله، ۵ جمله برای ارزیابی سبک دلبستگی ایمن (گویه‌های ۱ تا ۵) و ۸ گویه برای دلبستگی ناایمن اجتنابی و اضطرابی (گویه‌های ۶ تا ۱۳) در نظر گرفته شده‌اند. سیمپسون (۱۹۹۰) به منظور بررسی روایی این سیاهه از مقیاس عشق و مقیاس وابستگی استفاده کرد. همبستگی بین مقیاس عشق با سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرای اضطرابی به ترتیب ۰/۲۲، ۰/۲۲- و ۰/۱۲- بود. همبستگی بین مقیاس وابستگی با سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرای اضطرابی به ترتیب ۰/۲۶-، ۰/۲۸ و ۰/۱۲ به دست آمد. همچنین پایایی خرده مقیاس‌ها با روش آلفای کرونباخ بالای ۰/۷۱ گزارش شده است. در ایران عطاری و همکاران (۱۳۸۵) برای بررسی روایی این سیاهه از سه سوال محقق ساخته استفاده نمودند که همبستگی برای این سه سوال با سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و اضطرابی به ترتیب ۰/۵۹، ۰/۵۴- و ۰/۲۴- به دست آمده است. نوروزیان و همکاران (۱۴۰۴) پایایی به روش آلفای کرونباخ برای دلبستگی ایمن مقدار ۰/۸۷، دلبستگی ناایمن اجتنابی ۰/۷۹ و دلبستگی ناایمن دوسوگرا ۰/۸۳ به دست آوردند. در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس‌های دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا به ترتیب ۰/۸۰، ۰/۸۳ و ۰/۷۹ به دست آمد.

پرسشنامه پذیرش و عمل - نسخه دوم[3] (AAQ-II): این پرسشنامه توسط باند[4] و همکاران در سال ۲۰۱۱ تدوین شد که شامل ۱۰ سؤال بوده و دو زیرمؤلفه اجتناب تجربی (گویه‌های ۱ تا ۷) و کنترل روی زندگی (گویه‌های ۸ تا ۱۰) را اندازه‌گیری می‌کند. نمره‌گذاری این پرسشنامه در یک مقیاس لیکرت ۷ درجه‌ای (۱= کاملاً مخالفم تا ۷= کاملاً موافقم) انجام می‌شود و گویه‌های زیرمقیاس اجتناب از تجارب هیجانی به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شود. نمرات بالاتر نشان‌دهنده اجتناب تجربی بالاتر است. ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۴ و پایایی بازآزمایی در فاصله ۳ و ۱۲ ماهه به ترتیب ۰/۸۱ و ۰/۷۹ به دست آمد و روایی واگرای این پرسشنامه با پرسشنامه‌های افسردگی بک و همکاران، اضطراب بک و کلارک از طریق همبستگی پیرسون به ترتیب ۰/۴۳- و ۰/۷۰- ارزیابی شده است (باند و همکاران، ۲۰۱۱). در پژوهش عباسی و همکاران (۱۳۹۱) روایی ساختاری این پرسشنامه با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی به شیوه مؤلفه‌های اصلی ۰/۸۶ به دست آمد. در پژوهش ایمانی و پورشهبازی (۱۳۹۶) همسانی درونی پرسشنامه در عامل اجتناب تجربی ۰/۸۹ و آلفای کرونباخ در کل عامل اجتناب تجربی برابر ۰/۸۳ گزارش شده است. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ این پرسشنامه ۰/۸۴ به دست آمد.

یافته ها

در پژوهش حاضر ۳۰۴ دانشجو مشارکت داشتند که ۱۶۱ نفر (۵۳ درصد) زن و ۱۴۳ نفر (۴۷ درصد) مرد بودند که میانگین سنی ۲۶/۲۳ و انحراف معیار ۶/۹۱ داشتند. تعداد ۱۶۶ نفر (۵۴/۶ درصد) مجرد و ۱۳۸ نفر (۴۵/۴ درصد) متاهل بودند. جدول ۱ میانگین، انحراف معیار و ضرایب همبستگی بین متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد.

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش و ضرایب همبستگی پیرسون بین آن‌ها

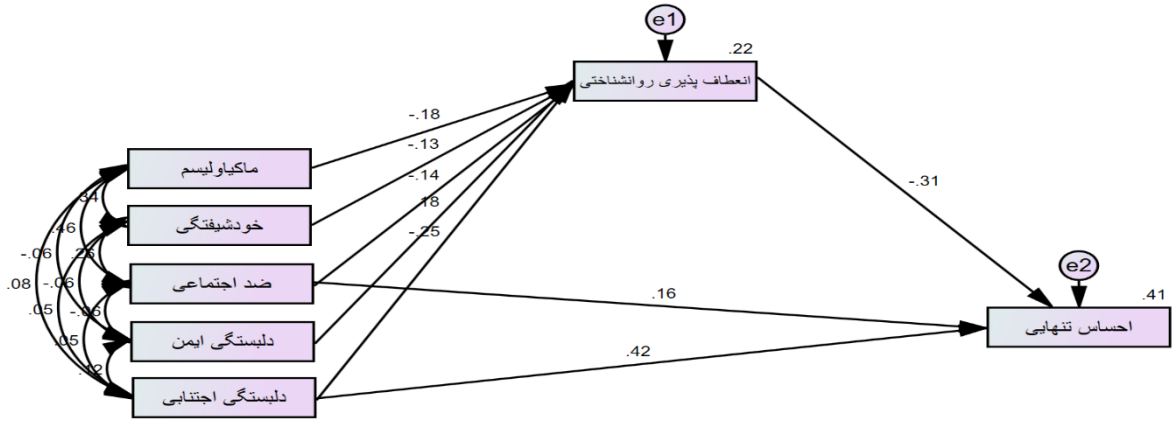
متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۱- ماکیاولیسم	-							
۲- خودشیفته	۰/۳۶**	-						
۳- ضداجتماعی	۰/۴۵**	۰/۲۶**	-					
۴- دلبستگی ایمن	۰/۰۶	-۰/۱۴*	-۰/۱۳*	-				
۵- دلبستگی اجتنابی	۰/۰۸	۰/۰۴	۰/۱۴*	-۰/۱۲*	-			
۶- دلبستگی اضطرابی	۰/۰۱	۰/۱۹**	۰/۱۷**	-۰/۲۲**	۰/۴۸**	-		
۷- انعطاف‌پذیری روان‌شناختی	-۰/۳۲**	-۰/۲۵**	-۰/۲۸**	۰/۱۸**	-۰/۲۵**	-۰/۱۲*	-	
۸- احساس تنهایی	۰/۲۱**	۰/۱۵*	۰/۲۷**	-۰/۰۸	۰/۵۱**	۰/۲۸**	-۰/۴۶**	-

1 Adult Attachment Inventory
2 Simpson
3 Acceptance and Action Questionnaires-II
4 Bond

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-08]

میانگین	۷/۲۵	۱۹/۹۱	۱۵/۲۹	۱۶/۳۴	۱۰/۵۵	۱۱/۵۶	۴۳/۶۹	۴۱/۸۸
انحراف معیار	۴/۲۴	۸/۹۳	۳/۷۳	۲/۵۵	۲/۶۰	۲/۳۷	۸/۴۹	۱۰/۷۴
کجی	۱/۱۸	-۰/۱۲	۰/۴۹	-۰/۱۱	۰/۴۵	-۰/۲۲	-۰/۵۵	۰/۵۱
کشیدگی	۰/۲۰۶	-۰/۹۷	۰/۱۳	-۰/۳۸	۰/۴۶	۰/۷۷	۰/۸۹	-۰/۴۳

نتایج جدول ۱ نشان داد هر سه مؤلفه سه‌گانه تاریک شخصیت با احساس تنهایی رابطه مثبت و معنادار دارند؛ در میان سبک‌های دلبستگی، سبک‌های اجتنابی و اضطرابی با احساس تنهایی رابطه مثبت و معنادار و سبک ایمن رابطه منفی اما غیرمعنادار داشت. همچنین انعطاف‌پذیری روان‌شناختی با احساس تنهایی رابطه منفی و معنادار نشان داد (p<۰/۰۵). همچنین هر سه صفت تاریک و نیز سبک‌های دلبستگی ناایمن (اجتنابی و اضطرابی) با انعطاف‌پذیری روان‌شناختی رابطه منفی و معنادار دارند، در حالی که سبک دلبستگی ایمن با انعطاف‌پذیری رابطه مثبت و معنادار نشان داد. مقادیر کجی و کشیدگی تمامی متغیرها در دامنه قابل قبول (تقریباً بین ۲ ±) قرار داشت که حاکی از نرمال بودن توزیع داده‌هاست. همچنین مقادیر تحمل در سطح مطلوب (بیش از ۰/۱) و شاخص تورم واریانس در دامنه قابل قبول (کمتر از ۱۰) بود که نشان‌دهنده نبود هم‌خطی چندگانه مسئله‌ساز میان متغیرهای پیش‌بین است.

شکل ۱. مدل اصلاح شده احساس تنهایی در دانشجویان

همانطور که در شکل ۱ مشخص است متغیر دلبستگی اضطرابی با هیچ کدام از متغیرها در مدل ارتباط نداشت و از مدل حذف شد. همچنین مسیرهای دلبستگی ایمن، صفت خودشیفتگی و ماکیاولیسم به احساس تنهایی نیز معنادار نبودند و اصلاح و حذف شدند تا برازش مدل میسر گردد (p>۰/۰۰۱). در ادامه و در جدول ۲ مسیرهای مستقیم و در جدول ۳ مسیرهای غیر مستقیم بیان شده‌اند:

جدول ۲. ضرایب مسیر مستقیم اثرات متغیرها و معنی‌داری پارامترهای برآورد شده و ضرایب استاندارد

متغیر پیش‌بین		متغیر ملاک	براورد	انحراف معیار	ضرایب استاندارد	آماره (t)	سطح معناداری
ماکیاولیسم	←	انعطاف‌پذیری روان‌شناختی	-۰/۳۵۹	۰/۱۱۸	-۰/۱۸۰	-۳/۰۵۶	۰/۰۰۲
خودشیفتگی	←	انعطاف‌پذیری روان‌شناختی	-۰/۱۲۲	۰/۰۵۲	-۰/۱۲۹	-۲/۳۶۳	۰/۰۱۸
ضد اجتماعی	←	انعطاف‌پذیری روان‌شناختی	-۰/۳۱۳	۰/۱۳۱	-۰/۱۳۷	-۲/۳۸۸	۰/۰۱۷
دلبستگی ایمن	←	انعطاف‌پذیری روان‌شناختی	۰/۵۹۲	۰/۱۷۱	۰/۱۷۸	۳/۴۶۸	۰/۰۰۱
دلبستگی اجتنابی	←	انعطاف‌پذیری روان‌شناختی	-۰/۷۹۹	۰/۱۶۷	-۰/۲۴۵	-۴/۷۷۳	۰/۰۰۱
ضد اجتماعی	←	احساس تنهایی	۰/۴۶۲	۰/۱۳۳	۰/۱۶۰	۳/۴۸۳	۰/۰۰۹
دلبستگی اجتنابی	←	احساس تنهایی	۱/۷۵۰	۰/۱۸۸	۰/۴۲۵	۹/۲۸۸	۰/۰۰۱
انعطاف‌پذیری روان‌شناختی	←	احساس تنهایی	-۰/۳۹۶	۰/۰۶۰	-۰/۳۱۳	-۶/۵۹۶	۰/۰۰۱

نتایج جدول ۲ نشان داد که صفات تاریک شخصیت شامل ماکیاولیسم (β= -۰/۱۸)، خودشیفتگی (β= -۰/۱۳)، و ضد اجتماعی (β= -۰/۱۴)، اثر منفی و معناداری بر انعطاف‌پذیری روان‌شناختی داشتند، در حالی که دلبستگی ایمن اثر مثبت و معنادار (β= ۰/۱۸)، و

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-08]

دلبستگی اجتنابی اثر منفی و معنادار (β= -۰/۲۵)، بر آن نشان دادند. همچنین ضد اجتماعی (β= ۰/۱۸)، و دلبستگی اجتنابی (β= ۰/۴۲)، اثر مثبت و معناداری بر احساس تنهایی داشتند. در مقابل، انعطاف‌پذیری روان‌شناختی اثر منفی و معناداری بر احساس تنهایی(β= -۰/۳۱) نشان داد (p<۰/۰۰۱).

جدول ۳. ضرایب مسیر غیرمستقیم اثرات متغیرها و معنی‌داری پارامترهای برآورد شده با آزمون بوت استراپ

مسیر	بوت استراپ	حد بالا	حد پایین	sig
دلبستگی اجتنابی ← انعطاف پذیری روان‌شناختی ← احساس تنهایی	۰/۰۷۷	۰/۱۱۴	۰/۰۴۶	۰/۰۰۱
دلبستگی ایمن ← انعطاف پذیری روان‌شناختی ← احساس تنهایی	-۰/۰۵۶	-۰/۰۲۴	-۰/۰۹۳	۰/۰۰۲
ضد اجتماعی ← انعطاف پذیری روان‌شناختی ← احساس تنهایی	۰/۰۴۳	۰/۰۸۲	۰/۰۱۰	۰/۰۳۰
خودشیفته ← انعطاف پذیری روان‌شناختی ← احساس تنهایی	۰/۰۴۰	۰/۰۷۵	۰/۰۱۲	۰/۰۱۸
ماکیاولیسم ← انعطاف پذیری روان‌شناختی ← احساس تنهایی	۰/۰۵۷	۰/۰۹۸	۰/۰۲۳	۰/۰۰۳

نتایج بوت‌استرپ در جدول ۳ نشان داد اثر غیرمستقیم دلبستگی اجتنابی بر احساس تنهایی برابر با ۰/۰۷۷ بود. دلبستگی ایمن اثر غیرمستقیم منفی و معنادار نشان داد ۰/۰۵۶- که بیانگر کاهش احساس تنهایی از طریق افزایش انعطاف‌پذیری است. برای صفت ضداجتماعی مقدار اثر غیرمستقیم ۰/۰۴۳ بود. خودشیفتگی با اثر ۰/۰۴۰ و ماکیاولیسم با اثر ۰/۰۵۷ اثرات غیرمستقیم مثبت و معنادار نشان دادند (p<۰/۰۰۱). این نتایج به‌طور کلی نشان می‌دهد که کاهش انعطاف‌پذیری روان‌شناختی مسیر مشترک و معنادار تأثیر صفات تاریک و دلبستگی ناایمن بر افزایش احساس تنهایی است، در حالی که دلبستگی ایمن از همین مسیر به کاهش تنهایی منجر می‌شود.

جدول ۴. شاخص‌های برازش مدل احساس تنهایی در دانشجویان

شاخص برازندگی	دامنه قابل‌پذیرش	مدل نهایی
نسبت خی‌دو به درجه آزادی	کم‌تر از ۵	۱/۸۵۹
درجه آزادی	-	۳
شاخص برازندگی تطبیقی (CFI)	بزرگتر از ۰/۹۰	۰/۹۹
شاخص برازندگی فزاینده (IFI)	بزرگتر از ۰/۹۰	۰/۹۹
شاخص نیکویی برازش (GFI)	بزرگتر از ۰/۹۰	۰/۹۹
شاخص تعدیل‌شده نیکویی برازش (AGFI)	بزرگتر از ۰/۹۰	۰/۹۹
شتخص برازندگی نرم شده (NFI)	بزرگتر از ۰/۹۰	۰/۹۹
ریشه دوم برآورد واریانس خطای تقریب (RMSEA)	کم‌تر از ۰/۰۸	۰/۰۱

نتایج شاخص‌های برازندگی در جدول ۴ نشان داد مدل پژوهش از برازش بسیار مطلوبی با داده‌ها برخوردار است. نسبت خی‌دو به درجه آزادی برابر با ۱/۸۵۹ و کمتر از حد قابل‌قبول ۵ است که نشان‌دهنده مناسب بودن ساختار مدل است. همچنین شاخص‌های برازش CFI، IFI، GFI، AGFI و NFI همگی برابر با ۰/۹۹ و بالاتر از معیار ۰/۹۰ هستند که بیانگر برازش بسیار خوب مدل با داده‌های مشاهده‌شده است. افزون بر این، مقدار RMSEA برابر با ۰/۰۱ و کمتر از حد آستانه ۰/۰۸ است که نشان می‌دهد خطای تقریب مدل بسیار پایین بوده و مدل نهایی از برازش عالی برخوردار است.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی احساس تنهایی در دانشجویان بر اساس صفات تاریک شخصیت و سبک‌های دلبستگی با نقش واسطه‌ای انعطاف‌پذیری روان‌شناختی انجام شد. نتایج حاکی از آن بود که صفات تاریک شخصیت از طریق انعطاف‌پذیری روان‌شناختی با احساس تنهایی در دانشجویان رابطه داشتند و قادر به پیش‌بینی آن بودند. این یافته با نتایج پو و گان (۲۰۲۵)؛ اومر و همکاران، (۲۰۲۴) و اونگ و همکاران (۲۰۲۴) همسو بود. در تبیین این یافته می‌توان گفت که صفات تاریک شخصیت با ویژگی‌هایی مانند خودمحوری،

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-08]

بی‌اعتمادی بین‌فردی، کنترل‌گری و گرایش به بهره‌برداری از دیگران همراه‌اند و این ویژگی‌ها می‌توانند فرایندهای سازگارانه تنظیم هیجان و سازگاری روان‌شناختی را تضعیف کنند. در چنین شرایطی، افراد کمتر قادرند تجربه‌های درونی ناخوشایند، تعارض‌های بین‌فردی یا ناکامی‌های اجتماعی را به شیوه‌ای پذیرنده و منعطف مدیریت کنند و بیشتر به راهبردهایی مانند اجتناب تجربی، درگیری شناختی با تهدیدهای بین‌فردی و واکنش‌پذیری هیجانی متوسل می‌شوند. این الگوها به کاهش انعطاف‌پذیری روان‌شناختی منجر شده و توانایی فرد را برای حفظ تعاملات سازنده و مبتنی بر ارزش‌ها در روابط اجتماعی محدود می‌کند (الام و موهانتی، ۲۰۲۳). کاهش انعطاف‌پذیری روان‌شناختی در ادامه می‌تواند کیفیت روابط بین‌فردی را تحت تأثیر قرار دهد. هنگامی که فرد در مواجهه با چالش‌های ارتباطی از انعطاف شناختی و هیجانی کافی برخوردار نباشد، احتمال بیشتری دارد که به واکنش‌های دفاعی، فاصله‌گیری عاطفی یا تعاملات سرد و ابزاری روی آورد. چنین الگوهایی مانع شکل‌گیری یا تداوم روابط صمیمانه و حمایتی شده و ادراک حمایت اجتماعی و احساس تعلق را کاهش می‌دهد. در نتیجه، فرد ممکن است با وجود حضور در محیط‌های اجتماعی مانند دانشگاه، سطح بالاتری از انزوای ادراک‌شده و احساس تنهایی را تجربه کند. به عبارت دیگر، ویژگی‌های شخصیتی تاریک با تضعیف فرایندهای پذیرش، تنظیم هیجان و رفتار مبتنی بر ارزش‌ها، ظرفیت فرد برای برقراری و حفظ روابط حمایتی را کاهش می‌دهند و از این طریق زمینه تجربه بیشتر تنهایی را فراهم می‌سازند (رین هارد و همکاران، ۲۰۲۲).

یافته دیگر پژوهش حاکی از آن بود که سبک دلبستگی ایمن و ناایمن اجتنابی از طریق انعطاف‌پذیری روان‌شناختی با احساس تنهایی در دانشجویان رابطه داشتند و قادر به پیش‌بینی آن بودند. این یافته با نتایج کامنت و همکاران (۲۰۲۴)؛ فالگارس و همکاران، (۲۰۲۴)؛ بوراوسکی و همکاران (۲۰۲۲) و نوتاگ و همکاران (۲۰۲۲) همسو بود. در تبیین این یافته می‌توان گفت در افراد دارای دلبستگی اجتنابی، الگوی مسلط در روابط بین‌فردی بر اجتناب از صمیمیت، فاصله‌گیری عاطفی و اتکای افراطی بر خود استوار است. این افراد معمولاً هیجان‌ها را سرکوب می‌کنند، آسیب‌پذیری را خطرناک می‌دانند و در موقعیت‌های اجتماعی با تهدید ادراک‌شده مواجه می‌شوند. چنین الگویی با انعطاف‌پذیری روان‌شناختی پایین‌تر همبسته است؛ زیرا فرد حاضر نیست با هیجان‌های ناپسند مواجه شود، کمتر پذیرش هیجانی دارد و توانایی تغییر رفتار در راستای اهداف رابطه‌ای را از دست می‌دهد. این کاهش انعطاف‌پذیری، کیفیت ارتباطات را تضعیف کرده و احساس جدایی، عدم تعلق و تنهایی را افزایش می‌دهد (اونگ و همکاران، ۲۰۲۴). در مقابل، دلبستگی ایمن الگویی از اعتماد، راحتی در نزدیکی عاطفی، و اتکای متقابل سالم ایجاد می‌کند. افراد ایمن، تجربه‌های هیجانی دشوار را تهدید تلقی نمی‌کنند و در مواجهه با استرس یا تعارض، توانایی پردازش منعطف، پذیرش تجربه و انتخاب رفتارهای سازگارانه را دارند. این ویژگی‌ها همان مولفه‌های اصلی انعطاف‌پذیری روان‌شناختی هستند. بنابراین، افزایش دلبستگی ایمن منجر به افزایش انعطاف‌پذیری شده و این انعطاف‌پذیری بالا فرد را در برابر احساس انزوای اجتماعی محافظت می‌کند. همچنین هرچه امنیت دلبستگی بیشتر باشد، از طریق ارتقای انعطاف روانی، تجربه تنهایی کمتر می‌شود. در نهایت، این یافته تأکید می‌کند که سبک‌های دلبستگی، از طریق شکل‌دهی به نحوه مواجهه فرد با هیجان‌ها و تنظیم رابطه با دیگران، ظرفیت انعطاف‌پذیری روان‌شناختی را تعیین می‌کنند. این ظرفیت نیز به نوبه خود تعیین می‌کند که فرد چقدر می‌تواند با دیگران ارتباط معنادار برقرار کند یا در برابر احساس تنهایی آسیب‌پذیر باشد (نوتاگ و همکاران، ۲۰۲۲).

در مجموع، یافته‌ها نشان دادند که صفات تاریک شخصیت و سبک‌های دلبستگی (ایمن و اجتنابی) از طریق انعطاف‌پذیری روان‌شناختی با احساس تنهایی در دانشجویان مرتبط‌اند؛ به‌گونه‌ای که صفات تاریک و دلبستگی اجتنابی با کاهش انعطاف‌پذیری روان‌شناختی، احساس تنهایی را افزایش می‌دهند، در حالی‌که دلبستگی ایمن از طریق تقویت این ظرفیت، به کاهش تنهایی منجر می‌شود. به بیان دیگر، انعطاف‌پذیری روان‌شناختی به‌عنوان یک سازوکار میانجی مهم، نحوه تأثیر ویژگی‌های شخصیتی و الگوهای دلبستگی بر تجربه تنهایی را توضیح می‌دهد.

از جمله محدودیت‌های پژوهش می‌توان به ماهیت مقطعی و همبستگی داده‌ها، استفاده از پرسشنامه‌های خودگزارشی، نمونه‌گیری در دسترس و گردآوری داده‌ها به‌صورت آنلاین اشاره کرد که تعمیم نتایج را محدود می‌سازد. بر این اساس، پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های آینده از طرح‌های طولی و مدل‌های علّی استفاده کرده و با نمونه‌های بزرگ‌تر و متنوع‌تر از دانشگاه‌های مختلف انجام شوند. همچنین به‌کارگیری روش‌های چندمنبعی مانند مصاحبه‌های بالینی، گزارش همتایان و مشاهده رفتارهای بین‌فردی در کنار ابزارهای خودگزارشی می‌تواند دقت سنجش را افزایش دهد. از نظر کاربردی، پیشنهاد می‌شود مراکز مشاوره دانشگاه‌ها مداخلات ساختاریافته مبتنی بر افزایش انعطاف‌پذیری روان‌شناختی، مانند برنامه‌های پذیرش و تعهد، آموزش مهارت‌های تنظیم هیجان و مهارت‌های ارتباطی را به‌منظور کاهش احساس تنهایی و ارتقای سلامت روان دانشجویان طراحی و اجرا کنند.

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-08]

منابع

بشرپور، س؛ و شفیعی، م. (۱۳۹۴). ویژگی‌های روانسنجی نسخه فارسی فرم کوتاه مقیاس سه صفت تاریک شخصیت در دانشجویان. *فصلنامه پژوهش در سلامت روانشناختی*، ۹(۱)، ۱۱-۱. http://dorl.net/dor/20.1001.1.20080166.1394.9.1.1.9

نوروزیان، ر؛ خان محمدی، ا؛ و خانه کشی، ع. (۱۴۰۴). روابط ساختاری سبک‌های دلبستگی با اضطراب اجتماعی در نوجوانان وابسته به بازی‌های اینترنتی: نقش واسطه‌ای تنظیم شناختی هیجان. *رویش روان شناسی*، ۱۴ (۳)، ۱۵۲-۱۴۳. http://frooyesh.ir/article-1-5667-fa.html

Alam, A., & Mohanty, A. (2023). "Happiness Engineering": Acceptance and Commitment Therapy for University Students' Classroom Engagement, Mental Health, and Psychological Flexibility. In *Interdisciplinary perspectives on sustainable development* (pp. 45-49). CRC Press.

Borawski, D., Sojda, M., Rychlewska, K., & Wajs, T. (2022). Attached but lonely: Emotional intelligence as a mediator and moderator between attachment styles and loneliness. *International journal of environmental research and public health*, *19*(22), 14831. https://doi.org/10.3390/ijerph192214831

Calvo, V., D'Aquila, C., Rocco, D., & Carraro, E. (2022). Attachment and well-being: Mediatory roles of mindfulness, psychological inflexibility, and resilience. *Current Psychology*, *41*(5), 2966-2979. https://doi.org/10.1007/s12144-020-00820-2

Comte, A., Szymanska, M., Monnin, J., Moulin, T., Nezelof, S., Magnin, E., ... & Vulliez-Coady, L. (2024). Neural correlates of distress and comfort in individuals with avoidant, anxious and secure attachment style: An fMRI study. *Attachment & Human Development*, *26*(5), 423-445. https://doi.org/10.1080/14616734.2024.2384393

Falgares, G., Costanzo, G., Manna, G., & Lamis, D. A. (2024). Childhood emotional maltreatment and internalizing problems in a non-clinical sample of adolescents: A moderated-mediation model of insecure anxious attachment style and gender. *Research in Psychotherapy: Psychopathology, Process, and Outcome*, *27*(1), 745. https://doi.org/10.4081/ripppo.2024.745

Finch, E. F., & Kealy, D. (2024). Loneliness in narcissistic vulnerability: Examining domains of personality functioning. *Personality and Mental Health*, *18*(3), 259-268. https://doi.org/10.1002/pmh.1615

Furnham, A., & Cuppello, S. (2024). Correlates of the dark tetrad. *Acta psychologica*, *245*, 104222. https://doi.org/10.1016/j.actpsy.2024.104222

Gao, K., & Fang, F. (2025). Longitudinal impact of machiavellianism on adolescent prosocial behavior and suicidal risk: the role of hope and loneliness. *BMC psychology*, *13*(1), 493. https://doi.org/10.1186/s40359-025-02796-9

Ghiggia, A., Castelli, L., Adenzato, M., & Di Tella, M. (2024). Emotional competencies and psychological distress: Is loneliness a mediating factor?. *Scandinavian journal of psychology*, *65*(2), 359-368. https://doi.org/10.1111/sjop.12987 \

Gloster, A. T., Block, V. J., Klotsche, J., Villanueva, J., Rinner, M. T. B., Benoy, C., Walter, M., Karekla, M., & Bader, K. (2021). Psy-Flex: A contextually sensitive measure of psychological flexibility. *Journal of Contextual Behavioral Science*, 22, 13–23. https://doi.org/10.1016/j.jcbs.2021.09.001

Goldman, N., Khanna, D., El Asmar, M. L., Qualter, P., & El-Osta, A. (2024). Addressing loneliness and social isolation in 52 countries: a scoping review of National policies. *BMC public health*, *24*(1), 1207. https://doi.org/10.1186/s12889-024-18370-8

Jonason, P. K., Webster, G. D. (2010). The Dirty Dozen: A Concise Measure of the Dark Triad. *Psychological Assessment*. 22, 2, 420–432. https://doi.org/10.1037/a0019265

Kirwan, E. M., Burns, A., O'Súilleabháin, P. S., Summerville, S., McGeehan, M., McMahon, J., ... & Creaven, A. M. (2025). Loneliness in emerging adulthood: A scoping review. *Adolescent Research Review*, *10*(1), 47-67. https://doi.org/10.1007/s40894-024-00240-4

Khan, F. M., Khan, A., Ahmed, S. S., Naz, A., Salim, M., Zaheer, A., & Rashid, U. (2025). The machiavellian, narcissistic, and psychopathic consumers: A systematic review of dark triad. *International Journal of Consumer Studies*, *49*(2), e70018. https://doi.org/10.1111/ijcs.70018

Malo, R., Acier, D., & Bulteau, S. (2024). Psychological flexibility: toward a better Understanding of a key concept. *Trends in Psychology*, *32*(3), 734-759. https://doi.org/10.1007/s43076-022-00188-1

Mikulincer, M., Shaver, P. R., & Gal, I. (2021). An attachment perspective on solitude and loneliness. In R. J. Coplan, J. C. Bowker, & L. J. Nelson (Eds.), *The handbook of solitude: Psychological perspectives on social isolation, social withdrawal, and being alone* (2nd ed., pp. 31–41). Wiley Blackwell. https://doi.org/10.1002/9781119576457.ch3

Nottage, M. K., Oei, N. Y. L., Wolters, N., Klein, A., Van der Heijde, C. M., Vonk, P., Wiers, R. W., & Koelen, J. (2022). Loneliness mediates the association between insecure attachment and mental health among university students. *Personality and Individual Differences*, *185*, Article 111233. https://doi.org/10.1016/j.paid.2021.111233

Pu, J., & Gan, X. (2025). The potential roles of social ostracism and loneliness in the development of dark triad traits in adolescents: A longitudinal study. *Journal of Personality*. Advance online publication. https://doi.org/10.1111/jopy.13018

Reinhard, M. A., Nenov-Matt, T., & Padberg, F. (2022). Loneliness in personality disorders. *Current Psychiatry Reports*, *24*(11), 603-612. https://doi.org/10.1007/s11920-022-01368-7

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-08]

Rico-Bordera, P., Pineda, D., Galán, M., & Piqueras, J. A. (2025). Assessing the dark personality traits with observer reports: A meta-analysis of inter-rater agreement on the Dark Triad and Dark Tetrad traits. *Personality and Mental Health*, *19*(1), e1639. https://doi.org/10.1002/pmh.1639

Russell D. W. (1996). UCLA Loneliness Scale (Version 3): reliability, validity, and factor structure. *Journal of personality assessment*, 66(1), 20–40. https://doi.org/10.1207/s15327752jpa6601_2

Sagone, E., Commodari, E., Indiana, M. L., & La Rosa, V. L. (2023). Exploring the association between attachment style, psychological well-being, and relationship status in young adults and adults—A cross-sectional study. *European journal of investigation in health, psychology and education*, *13*(3), 525-539. https://doi.org/10.3390/ejihpe13030040

Shengyao, Y., Xuefen, L., Jenatabadi, H. S., Samsudin, N., Chunchun, K., & Ishak, Z. (2024). Emotional intelligence impact on academic achievement and psychological well-being among university students: the mediating role of positive psychological characteristics. *BMC psychology*, *12*(1), 389. https://doi.org/10.1186/s40359-024-01886-4

Simpson, J. A. (1990). Influence of attachment styles on romantic relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 59(5),971–980. https://doi.org/10.1037/0022-3514.59.5.971

Tilburg, J., Simons, M., Batink, T., Janssens, M., Peeters, S., Lataster, J., ... & Reijnders, J. (2024). Loneliness and mental health during the COVID-19 pandemic in the Dutch general population: The moderating role of psychological flexibility. *Heliyon*, *10*(17). https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2024.e37172

Ubaradka, A., & Khanganba, S. P. (2024). The differential effect of psychopathy on active and bystander trolling behaviors: the role of dark tetrad traits and lower agreeableness. *Scientific Reports*, *14*(1), 9905. https://doi.org/10.1038/s41598-024-60203-6

Umar, S., Dad, A. M., Sehzad, H., Haleem, M. S., & Iqbal, M. N. (2024). Narcissism as A predictor of selfie posting behavior and loneliness among university students: moderating role of perceived social support. *Migration Letters*, *21*(S8), 1159-1167. https://migrationletters.com/index.php/ml/article/view/9548

Wu, P., Feng, R., & Zhang, J. (2024). The relationship between loneliness and problematic social media usage in Chinese university students: a longitudinal study. *BMC psychology*, *12*(1), 13. https://doi.org/10.1186/s40359-023-01498-4

Zarei, S., Memari, A. H., Moshayedi, P., & Shayestehfar, M. (2016). Validity and reliability of the UCLA loneliness scale version 3 in Farsi. *Educational Gerontology*, 42(1), 49-57. https://doi.org/10.1080/03601277.2015.1065688

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-08]